

Łódź, dnia 18 września 2023 roku

Pan
Roman Radczyk
Wójt Gminy Radomsko

WK-602/36/2023

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1325), informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Radomsko¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2020–2022 dotyczące przede wszystkim: prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; zadłużenia; wykonania budżetu, w tym realizacji wydatków; sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; realizacji dochodów z podatków lokalnych i dochodów z majątku; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji, a także ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa lub ich wadliwej interpretacji. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie zagadnień ogólnych

1. Zgodnie z art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.), wójt (burmistrz i prezydent miasta), w drodze zarządzenia powołuje oraz odwołuje swojego zastępcę lub zastępców i określa ich liczbę. Z brzmienia powołanego przepisu wynika, że utworzenie stanowiska zastępcy wójta (burmistrza, prezydenta miasta) jest obligatoryjne. Teza ta znalazła potwierdzenie w orzecznictwie sądowym, m.in. w wyroku Sądu Najwyższego z dnia

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w okresie 15 maja – 26 czerwca 2023 roku. Protokół kontroli podpisano w dniu 9 sierpnia 2023 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 902), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

12 listopada 2014 roku (II PK 24/14). W Gminie Radomsko stanowisko Zastępcy Wójta nie zostało obsadzone.

2. W przypadku inwestycji o nazwie „Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Strzałków w ul. Ks. S. Korola, ul. Strzałkowskiej i ul. J. Kochanowskiego” w dniu 11 maja 2022 roku Kierownik Referatu Komunalnego i Zamówień Publicznych zwrócił się pisemnie do Referatu Księgowości o zwrot części wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy na rzecz wykonawcy [REDAKTOWANE] z/s w Radomsku, w wysokości 6.233,90 zł (70 % wysokości zabezpieczenia). W dniu 11 maja 2022 roku jednostka dokonała przelewu w ww. wysokości (WB nr 8/2022). Zwrot w gotówce nie był jednak uzasadniony, gdyż zabezpieczeniem należytego wykonania umowy była gwarancja. W dniu 13 maja 2022 roku [REDAKTOWANE] z/s w Radomsku dokonało zwrotu nienależnego przelewu na konto kontrolowanej jednostki. W związku z powyższym, należy stwierdzić, iż niewystarczające okazały się procedury kontroli zarządczej, w szczególności w zakresie przepływu informacji między komórkami organizacyjnymi Urzędu Gminy. Stosownie do treści art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.) – kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie m.in.: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, jak również efektywności i skuteczności przepływu informacji.

W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości

1. Na koncie 130-1-2 widniało saldo w kwocie 122,00 zł. Konto 130 - zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342) ulega na koniec roku likwidacji poprzez przelanie niewykorzystanych środków na rachunek budżetu gminy.
2. W sprawozdaniu Rb-27S, sporządzonym za 2022 rok oraz w sprawozdaniu Rb-PDP za ten sam rok, w zakresie podatku od środków transportowych - osoby fizyczne, nie wykazano skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych wynikających z korekt złożonych przez podatników w 2022 roku za lata poprzednie. W sprawozdaniach wykazano skutki obniżenia górnych stawek podatkowych za 2022 rok w wysokości 188.449,00 zł a winny wynosić 187.905,00 zł.

Również w przypadku podatku od nieruchomości - osoby fizyczne, nie wykazano skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych, jak również skutków zwolnień, wynikających z korekt złożonych w 2022 roku przez podatników dotyczących lat wcześniejszych. W sprawozdaniach wykazano skutki finansowe obniżenia górnych stawek

podatkowych za 2022 rok w wysokości 662.290,00zł a winny wynosić 662.674,88 zł, natomiast skutki zwolnień wykazano w wysokości 144.943,51 zł a winny być wykazane w kwocie 145.110,91 zł.

Ponadto ustalono, że w 2022 roku została wydana jedna decyzja nr Fn.3120.1.2022 z dnia 13 czerwca 2022 roku w sprawie rozłożenia na raty zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości z tytułu I, II, III i IV raty za 2021 rok oraz I i II raty za 2022 rok w wysokości 474,00 zł. Zgodnie z decyzją - zaległości w podatku rozłożono na 12 miesięcznych rat w wysokości 39,50 zł każda oraz ustalono termin płatności rat do ostatniego dnia każdego miesiąca (w tym I rata do dnia 31 lipca 2022 roku a ostatnia do dnia 30 czerwca 2023 roku). Wpłaty rat dokonane przez podatnika do dnia 31 grudnia 2022 roku wynosiły 455,30 zł a zatem skutki wynikające z decyzji do wykazania w sprawozdaniu winny wynosić 18,70 zł a nie jak wykazano w sprawozdaniu 190,70 zł. Ustalono, że na kwotę 190,70 zł składały się również niezapłacone raty podatku za 2022 rok, tj. III i IV rata za rok 2022, które nie były objęte decyzją Fn.3120.1.2022 z dnia 13 czerwca 2022 roku w sprawie rozłożenia na raty zaległości podatkowych. Powyższe stanowiło naruszenie z § 3 ust. 1 pkt 10 lit. b Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U z 2022 r., poz. 144 ze zm.).

3. Jednostka nie potrącała sobie należnego wynagrodzenia z tytułu pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, na podstawie art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2651 ze zm.), zgodnie z którym - jednostce jako płatnikowi przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa. Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2015 roku w sprawie wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa (Dz. U. z 2015 r., poz. 2154) - płatnikom przysługiwało wynagrodzenie wynoszące 0,3% kwoty podatków pobranych przez płatników na rzecz budżetu państwa (do dnia 30 czerwca 2022 roku). Od dnia 1 lipca 20202 roku wysokość wynagrodzenia płatnika określają przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 2022 roku w sprawie wynagrodzenia płatnika i inkasenta z tytułu terminowego wpłacania podatków na rzecz budżetu państwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 1377).
4. Jednostka nie pobierała przysługującego płatnikowi wynagrodzenia, na podstawie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1230 ze zm.), w którym mowa, że za wykonywanie zadań związanych z ustalaniem prawa do świadczeń i ich wysokości oraz wypłatą świadczeń z ubezpieczenia chorobowego płatnicy składek mają prawo do wynagrodzenia, określanego jako procent kwoty tych świadczeń. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 1998 roku w sprawie wysokości i trybu wypłaty wynagrodzenia płatnikom składek z tytułu wykonywania zadań z ubezpieczenia społecznego w razie choroby czy macierzyństwa

(Dz. U. z 1998 r., nr 153, poz. 1005) - wynagrodzenie wynosi 0,1% kwoty prawidłowo wypłaconych świadczeń.

W zakresie podatków i opłat lokalnych

1. Zgodnie z planem kont, przyjętym zarządzeniem Wójta Gminy nr 77/2015 z dnia 31 grudnia 2015 roku (zmienionym zarządzeniem nr 28/2017 z dnia 12 czerwca 2017 roku) - ewidencję podatków i opłat prowadzi się na kontach syntetycznych: 101, 130, 140, 221, 222, 225, 226, 240, 720, 750, 760, 800, 860. Analiza treści wskazanego zarządzenia wykazała, że nie zostały w nim przewidziane konta pozabilansowe, m.in.: 990 – Rozrachunki z osobami trzecimi z tytułu ich odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe podatnika. Zgodnie z § 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 208, poz. 1375) - konta pozabilansowe obejmują konta syntetyczne: konto 990 - Rozrachunki z osobami trzecimi z tytułu ich odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe podatnika i konto 991 - Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników.
2. Nie dokonywano zaokrągleń wynagrodzeń wypłacanych inkasentom, co stanowiło naruszenie art. 63 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika, że podstawy opodatkowania, kwoty podatków, odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, oprocentowanie nadpłat oraz wynagrodzenia przysługujące płatnikom i inkasentom zaokrągla się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych, z zastrzeżeniem § 1a i 2.
3. W przypadku podatnika nr 10001 (spółka jawna), ustalono że w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2021 rok, złożonej w dniu 26 lutego 2021 roku oraz w deklaracji na 2022 rok, złożonej w dniu 7 marca 2022 roku – zadeklarował on do opodatkowania przedmioty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej tj.: budynki – 610 m² (na działce [REDAKTED] budowle – o wartości 88.060,00 zł oraz grunty – 8.400 m² (na działkach o numerach [REDAKTED] – 2.500 m², [REDAKTED] – 3.700 m², [REDAKTED] – 600 m², [REDAKTED] 800 m² i [REDAKTED] – 800 m². Zgodnie z danymi z ewidencji gruntów i budynków - podatnik jest właścicielem działek o numerach 261/1, [REDAKTED] i [REDAKTED] (powierzchni 5.100 m²). Pozostałe grunty o powierzchni 3.300 m² z działek [REDAKTED] (udział - 1/2) i [REDAKTED] (1/1 udział) stanowią własność wspólników. W piśmie z dnia 12 maja 2020 roku właściciele działek [REDAKTED] złożyli oświadczenie, z treści którego wynikało, że na ww. działkach znajduje się budynek ubojni, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza i w związku z powyższym proszą o naliczenie podatku od nieruchomości na spółkę. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 70) - podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące właścicielami nieruchomości lub obiektów budowlanych, z zastrzeżeniem ust. 3. Wobec

powyższego w przypadku działek należących do wspólników, obowiązek podatkowy ciąży na właścicielu danej nieruchomości, a nie na spółce.

4. W przypadku podatnika nr 200426 stwierdzono, iż w informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych z dnia 25 czerwca 2022 roku zgłosił do opodatkowania: grunty związane z działalnością gospodarczą o powierzchni - 11.159 m², budynki mieszkalne -198,10 m², budynki związane z działalnością gospodarczą - 1.197,50 m², budowle o wartości - 78.059,49 zł. Pozostałe grunty o powierzchni 0,4539 ha wykazał do opodatkowania w podatku rolnym na podstawie informacji o gruntach z dnia 25 czerwca 2020 roku. Na działkach podatnika jest prowadzona działalność gospodarcza w zakresie sprzedaży [REDAKTOWANE]. Na mapach dostępnych w Systemie Informacji Przestrzennej na stronie www.geoportal.gov.pl, jak również na stronie internetowej prowadzonej firmy [REDAKTOWANE], widoczne są utwardzenia gruntu, które wykorzystywane są między innymi pod parkingi. W zgłoszonych do opodatkowania budowlach wykazano tylko wiaty znajdujące się na działce nr [REDAKTOWANE], o łącznej wartości 78.059,49 zł, natomiast nie zostały wykazane utwardzenia gruntu.

W trakcie czynności kontrolnych podatnik złożył w dniu 6 czerwca 2023 roku korektę informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w której do opodatkowania zgłosił budowle w postaci utwardzenia gruntów o wartości 38.000,00 zł.

5. Brak przeprowadzenia czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa, stwierdzono również w przypadku podatników:
- nr 700454 - gdzie w informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych z dnia 10 grudnia 2020 roku do opodatkowania od dnia 1 stycznia 2021 roku zgłoszono: grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej - 2.000 m², grunty pod wodami stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych - 1.161 m², budynki mieszkalne - 156,64 m² oraz budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 658,78 m². Natomiast w decyzjach w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości na 2021 i 2022 rok opodatkowano grunty pozostałe o powierzchni 1.161 m². Zgodnie z danymi z ewidencji gruntów i budynków - podatnik jest współwłaścicielem działek o numerach [REDAKTOWANE] położonych w obrębie (0005) Płoszów, które zostały sklasyfikowane jako [REDAKTOWANE] - Bi (inne tereny zabudowane) - 0,2000 ha oraz 200/4 - B (tereny mieszkaniowe), o powierzchni 0,1161 ha a nie jak wykazano w informacji - grunty pod wodami stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych;
 - nr 600161 - w informacjach o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz o gruntach złożonych w dniu 1 lutego 2021 roku, do opodatkowania zadeklarowano grunty (5.317 m²), budynki (700m²) i budowle (314.776,90 zł - 2 wiaty), budynki mieszkalne (82 m²) oraz do podatku rolnego - 0,3700 ha powierzchni gruntów, co zostało opodatkowane w decyzjach w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego na 2021 rok oraz na 2022 rok. W dniu 8 marca 2022 roku podatnik złożył informację

o nieruchomościach i obiektach budowlanych, z terminem obowiązywania od stycznia 2022 roku, w której zmniejszeniu uległa wartość budowli do kwoty 281.439,49 zł. Analogicznie zmniejszono również wartość budowli w 2023 roku. Zgodnie z wyjaśnieniami pracownika merytorycznego wartość budowli wykazywana w deklaracjach za 2022 i 2023 rok została pomniejszana o odpis amortyzacyjny. Zgodnie z art. 4 ust 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - podstawą opodatkowania dla budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, z zastrzeżeniem ust. 4-6 - jest wartość, o której mowa w przepisach o podatkach dochodowych, ustalona na dzień 1 stycznia roku podatkowego, stanowiąca podstawę obliczania amortyzacji w tym roku, niepomniejszona o odpisy amortyzacyjne, a w przypadku budowli całkowicie zamortyzowanych - ich wartość z dnia 1 stycznia roku, w którym dokonano ostatniego odpisu amortyzacyjnego. W trakcie czynności kontrolnych, w dniu 20 czerwca 2023 roku, podatnik złożył korekty deklaracji w zakresie podatku od nieruchomości za 2022 oraz za 2023 rok, w których skorygował wartość budowli do prawidłowej kwoty.

5. Odnośnie podatnika nr 800424 stwierdzono, iż w decyzjach w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego na 2021 i 2022 rok opodatkowano grunty pod działalność gospodarczą o powierzchni – 22.100 m², grunty pozostałe – o powierzchni 2.281 m², budynki mieszkalne – o powierzchni 584 m², budynki pod działalność gospodarczą o powierzchni – 9.998,95 m² - zgodnie z informacją z dnia 1 lutego 2021 roku oraz w zakresie podatku rolnego - 3,3009 ha powierzchni gruntów. Na działkach należących do podatnika o numerach [REDAKTOWANE] oraz [REDAKTOWANE] położonych w obrębie (0010) Strzałków prowadzona jest działalność gospodarcza w zakresie [REDAKTOWANE]. Podatnik - osoba fizyczna, w związku z wniesieniem wkładu do spółki [REDAKTOWANE] – w postaci działek oznaczonych numerami [REDAKTOWANE], o powierzchni 2,4901 ha, złożył w dniu 17 czerwca 2022 roku informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, z terminem obowiązywania od czerwca 2022 roku, w której wykazał zmniejszenie powierzchni: gruntów pod działalność gospodarczą do 0,00 m² oraz budynków pod działalność - 0,00 m². W deklaracji na podatek od nieruchomości za 2022 rok, złożonej w dniu 23 sierpnia 2022 roku, Spółka „[REDAKTOWANE]” wykazała do opodatkowania grunty pod działalność gospodarczą o powierzchni 24.901 m², budynki pod działalność gospodarczą o powierzchni 9.998,5 m² oraz budowle (tj. silos do przechowywania odpadów) o wartości 8.694,07 zł.

Na podstawie map w Systemie Informacji Przestrzennej dostępnych na stronie www.geoportal.gov.pl, jak również na stronie internetowej [https://\[REDAKTOWANE\]](https://[REDAKTOWANE]) ustalono, że na działkach o numerach [REDAKTOWANE] widoczne są utwardzenia gruntu (kostka brukowa), natomiast w informacjach złożonych przez podatnika osobą fizyczną (800424) w 2021 i w 2022 roku, a także w deklaracji złożonej w dniu 23 sierpnia 2022 roku przez Spółkę komandytową [REDAKTOWANE] (10072) do opodatkowania nie zgłoszono budowli w postaci utwardzenia gruntów – kostka.

W trakcie czynności kontrolnych, w dniu 13 czerwca 2023 roku podatnik (osoba fizyczna) złożył korekty deklaracji podatku od nieruchomości za

2021 i 2022 rok, w których do opodatkowania zgłosił budowle o wartości 28.105,53 zł. w dniu 13 czerwca 2023 roku korektę deklaracji w zakresie podatku od nieruchomości za 2022 rok złożyła również ww. spółka, w której wykazała do opodatkowania od czerwca 2022 roku budowle o wartości 28.105,53 zł.

6. W przypadku podatnika nr 800972 ustalono, iż prowadzi działalność gospodarczą pn. [REDAKTOWANE]. W informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych z dnia 20 sierpnia 2020 roku podatnik zgłosił do opodatkowania grunty związane z działalnością gospodarczą o powierzchni - 4.635 m², budynki pod działalność gospodarczą o powierzchni - 904,93 m², budynki mieszkalne o powierzchni - 633,86 m², oraz do opodatkowania podatkiem rolnym zgłosił - 0,8152 ha, co opodatkowano w decyzjach w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego na 2021 oraz 2022 rok. Na podstawie map w Systemie Informacji Przestrzennej dostępnych na stronie www.geoportal.gov.pl, jak również na stronie internetowej [https:\[REDAKTOWANE\]](https://[REDAKTOWANE]) ustalono że na działkach należących do podatnika wokół budynków przeznaczonych pod działalność gospodarczą widoczne są utwardzenia gruntów zajęte pod parkingi, których podatnik nie wykazał w informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych. Wobec powyższego wskazane byłoby ustalenie prawidłowości opodatkowania podatkiem od nieruchomości budowli. W trakcie czynności kontrolnych, tj. w dniu 16 czerwca 2023 roku organ podatkowy wysłał wezwanie do złożenia wyjaśnień w ww. sprawie.

W zakresie dochodów z majątku

1. Wójt Gminy nie ustalił planu wykorzystania nieruchomości, stosownie do wymogu wynikającego z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 344 ze zm.), zgodnie z którym - jednostki samorządu terytorialnego są zobligowane do ustalenia planu wykorzystania zasobu nieruchomości, który winien być sporządzony na okres 3 lat.
2. Stwierdzono, że jednostki organizacyjne gminy dysponują nieruchomościami bez tytułu prawnego. Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami - formą prawną władania nieruchomością przez jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej jest trwały zarząd. Ustanowienie trwałego zarządu skutkuje wprowadzeniem do ewidencji środków trwałych jednostki organizacyjnej środków trwałych będących w trwałym zarządzie, a zdjęcie ich ze stanu majątku właściciela. Trwały zarząd jest ustanawiany w drodze decyzji Wójta Gminy, o czym stanowi art. 45 ust. 1 ww. ustawy. Z wnioskiem o ustanowienie trwałego zarządu występuje jednostka organizacyjna - art. 44 ust. 2 ww. ustawy. Gmina Radomsko powinna uregulować sposób władania nieruchomością przez jednostki organizacyjne, w celu określenia zakresu odpowiedzialności jednostki organizacyjnej wobec właściciela oraz uprawnień jednostek względem posiadanej nieruchomości.
3. Stwierdzono, że informacji o udostępnieniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę w trybie bezprzetargowym nie zamieszczono w prasie, czym naruszano art. 35 ust.1 ustawy o gospodarce

nieruchomościami, który stanowi że,; właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a także zamieszcza się na stronach internetowych właściwego urzędu. Starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, przekazuje wykaz wojewodzie, w celu jego zamieszczenia na stronie podmiotowej wojewody w Biuletynie Informacji Publicznej przez okres 21 dni. Informację o zamieszczeniu wykazu właściwy organ podaje do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość.

4. Rada Gminy Radomsko nie podjęła uchwały w sprawie stawek opłaty adiacenckiej. Zgodnie z art. 98a ust. 1 oraz 146 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, stawki opłaty adiacenckiej ustala rada gminy w drodze uchwały.

W zakresie dotacji udzielonych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków

Stwierdzono, że komisja powołana przez Wójta Gminy w dniu 25 maja 2022 roku oceniła, iż wniosek Parafii w Strzałkowie spełnia wymogi formalne a zestawienie kosztów realizacji zadania jest sporządzone prawidłowo. Zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 7 załącznika nr 1 do uchwały Rady Gminy Radomsko nr XXVIII/201/2013 z dnia 13 września 2013 roku, wprowadzającego regulamin określający zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, znajdującym się na terenie Gminy Radomsko: wniosek powinien zawierać kosztorys inwestorski prac, z uwzględnieniem cen zakupu materiałów niezbędnych do ich przeprowadzenia.

Złożone przez Parafię wraz z wnioskiem kosztorysy inwestorskie nie zawierały podziału pozwalającego ustalić ceny zakupu materiałów potrzebnych do przeprowadzenia prac, podano jedynie ogólne kwoty, źródło ciepła wraz z montażem, instalacja centralnego ogrzewania, remont posadzki. Wnioskodawca nie został wezwany do uzupełnienia dokumentacji kosztorysowej o elementy wskazane w uchwale, a wniosek został uznany za spełniający wymogi formalne i przedłożony do dalszego procedowania. Zgodnie z § 9 ust. 2 powyższego Regulaminu - w przypadku stwierdzenia braków formalnych i/lub błędów rachunkowych we wniosku o udzielenie dotacji, wnioskodawca zostanie wezwany do ich uzupełnienia i/lub poprawy w terminie 7 dni licząc od dnia doręczenia wezwania. Nieuzupełnienie braków formalnych i/lub niedokonanie poprawy błędów rachunkowych w wyznaczonym terminie skutkować będzie pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Pomimo tego, iż wniosek zawierał braki formalne, komisja przeprowadziła ocenę merytoryczną wniosku oraz przyznała 42 na 45 możliwych punktów do uzyskania.

W zakresie wydatków na wynagrodzenia

Z § 7 Regulaminu wynagradzania, przyjętego zarządzeniem Wójta Gminy nr 69/2021 z dnia 30 listopada 2021 roku, a wcześniej zarządzeniem nr 10/2020 z dnia 14 lutego 2020 roku, wynikało że w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia może być utworzony na dany rok kalendarzowy, fundusz nagród, z przeznaczeniem na nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej lub nagrody okolicznościowe np. z okazji „Dnia Pracownika Samorządowego”. Z zapisów zawartych w niniejszym regulaminie wynikało, że do nagrody okolicznościowej z okazji „Dnia Pracownika Samorządowego” uprawnieni są wszyscy pracownicy Urzędu za wyjątkiem pracowników, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zostali ukarani karą porządkową. Analogiczne zapisy o przyznaniu nagród uznaniowych zawarto w § 3 pkt 1 i pkt 2 zarządzenia Wójta Gminy Radomsko nr 60/2022 z dnia 25 sierpnia 2022 roku w sprawie ustalenia zasad przyznawania dodatku specjalnego, funkcyjnego oraz nagród dla pracowników Urzędu Gminy Radomsko zatrudnionych na podstawie powołania i wyboru. Zgodnie z art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 530), pracodawca w regulaminie wynagradzania może określić warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania premii i nagród innych niż nagroda jubileuszowa, natomiast z art. 36 ust 6 przywołanej ustawy wynika, że pracownikowi samorządowemu o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 i 3 tejże ustawy (tj. zatrudnionemu na podstawie powołania lub umowy o pracę), można przyznać nagrodę za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej. Regulamin wynagradzania nie może rozszerzać kryteriów pozwalających na przyznanie nagród, w których jedynym powodem ich przyznania jest okoliczność taka jak np. „Dzień Pracownika Samorządowego”. Takie kryterium przyznawania nagród wykracza poza uregulowania ustawowe.

W zakresie wydatków inwestycyjnych

1. W przypadku zadania pn. „Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Strzałków w ul. Ks. S. Korola, ul. Strzałkowskiej i ul. J. Kochanowskiego”, stwierdzono iż zamawiający w dniu 26 listopada 2021 roku ponownie wezwał wykonawców do złożenia wyjaśnień odnośnie rażąco niskiej ceny. Przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1605) nie przewidują ponownego wzywania wykonawców do złożenia wyjaśnień odnośnie rażąco niskiej ceny. Zgodnie z art. 224 ust. 6 ustawy - odrzuceniu jako oferta z rażąco niską ceną lub kosztem, podlega oferta wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu. W związku z powyższym zamawiający powinien odrzucić w postępowaniu ofertę wykonawców.
2. W odniesieniu do ww. inwestycji, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w dniu 18 listopada 2021 roku zamawiający wezwał firmę [REDAKTOWANE] Radomsko do złożenia dokumentów określonych w rozdziale VII pkt 4 ppkt 2 lit. a i b specyfikacji warunków zamówienia (SWZ). Wykonawcę wezwano do złożenia dokumentów określonych w SWZ w momencie, gdy zamawiający nie wiedział jeszcze, która oferta zostanie uznana za najkorzystniejszą

(odpowiedzi odnośnie rażąco niskiej ceny wykonawcy udzielili w dniach 24-25 listopada 2021 roku). Kontrolującym nie udzielono wyjaśnień czym kontrolowana jednostka się kierowała i jaka była logika powyższego działania.

3. W dniu 8 grudnia 2021 roku została podpisana umowa nr KZP.272.55.2021 na zadanie pn. „Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Strzałków w ul. Ks. S. Korola, ul. Strzałkowskiej i ul. J. Kochanowskiego” pomiędzy Gminą Radomsko a [REDAKTOWANA], Radomsko. Termin realizacji umowy ustalono w terminie do 30 kwietnia 2022 roku. Zgodnie z art. 436 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych - umowa zawiera postanowienia określające w szczególności: planowany termin zakończenia usługi, dostawy lub robót budowlanych, oraz w razie potrzeby, planowane terminy wykonania poszczególnych części usługi, dostawy lub roboty budowlanej, określone w dniach, tygodniach, miesiącach lub latach, chyba że wskazanie daty wykonania umowy jest uzasadnione obiektywną przyczyną. Stwierdzono, iż nie było obiektywnej przyczyny wskazania konkretnej daty odnośnie terminu wykonania umowy. Na zamawiającym ciąży obowiązek uzasadnienia obiektywnych przyczyn wpisania konkretnej daty w umowie. Jednostka nie uzasadniła dlaczego w powyższej umowie wpisano konkretną datę, a nie określono terminu wykonania umowy w dniach, tygodniach, miesiącach lub latach.
4. Dla zadania „Przebudowa ul. Słonecznej w miejscowości Kietlin” wartość szacunkową zamówienia ustalono na podstawie kosztorysu inwestorskiego z dnia 24 stycznia 2022 roku na kwotę 121.190,39 zł netto. W zakresie udzielenia zamówienia na ww. zadanie stwierdzono naruszenie art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, który wskazuje, iż przepisy ustawy stosuje się do udzielania zamówień klasycznych oraz organizowania konkursów, których wartość jest równa lub przekracza kwotę 130 000 złotych, przez zamawiających publicznych. W powyższym przypadku kwota nie przekraczała wartości 130.000,00 zł netto.

W ramach przeprowadzonej kontroli zbadano prawidłowość udzielenia zamówień publicznych na zadania: „Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Strzałków w ul. Ks. S. Korola, ul. Strzałkowskiej i ul. J. Kochanowskiego” i “Przebudowa ul. Słonecznej w miejscowości Kietlin” – nie stwierdzając naruszeń prawa mających wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

W zakresie ewidencji majątku gminy i inwentaryzacji

1. Stwierdzono przypadek nieterminowego ujęcia środka trwałego w ewidencji księgowej, z naruszeniem art. 20 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.), zgodnie z którym – do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Opóźnienie wynikało z faktu, iż referat merytoryczny przekazał z opóźnieniem do referatu finansowego dokumenty księgowe w tym zakresie.

2. Stwierdzono, iż bezprzedmiotowo objęto inwentaryzacją konta 800, 851, 860, 960, 961, gdyż konta te nie odzwierciedlają aktywów i pasywów w rozumieniu art. 26 i art. 27 ustawy o rachunkowości. Powyższe konta pokazują określone wyniki, a nie aktywa i pasywa podlegające inwentaryzacji.

Odpowiedzialność za stwierdzone naruszenia i nieprawidłowości ponoszą pracownicy Urzędu Gminy w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zapewnić przestrzeganie dyspozycji zawartej w art. 26a ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, zgodnie z którą – wójt (burmistrz, prezydent miasta), w drodze zarządzenia, powołuje swojego zastępcę.
2. Zapewnić ustalenie w Urzędzie Gminy efektywnych procedur kontroli zarządczej w zakresie przepływu informacji między poszczególnymi komórkami organizacyjnymi Urzędu. ✓
3. Stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zapewnić na koniec roku likwidację salda konta 130 poprzez przelanie niewykorzystanych środków na rachunek budżetu gminy.
4. Dokonać korekty sprawozdań budżetowych Rb-PDP i Rb-27S, w związku z nieprawidłowym wykazaniem skutków finansowych wynikających z obniżenia górnych stawek podatkowych, skutków zwolnień oraz decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, w zakresie wskazanym w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego. Poprawione sprawozdania przekazać RIO w Łodzi, wskazując przyczynę korekty.
5. Zapewnić prawidłowe wykazywanie w sprawozdaniach Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych oraz Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, danych o: skutkach finansowych wynikających z obniżenia górnych stawek podatkowych, skutkach zwolnień oraz skutkach decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, przestrzegając przepisów § 3 ust. 1 pkt 8 - 10 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek

samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

6. Pobierać należne Gminie wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania do budżetu państwa pobranych zaliczek na podatek, na podstawie art 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, w wysokości określonej przez rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 2022 roku w sprawie wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa.
7. Pobierać należne Gminie wynagrodzenie za wykonywanie zadań związanych z ustalaniem prawa do świadczeń i ich wysokości oraz wypłatą świadczeń z ubezpieczenia chorobowego, na podstawie art 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 2018 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, w wysokości określonej przez rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 1998 roku w sprawie wysokości i trybu wypłaty wynagrodzenia płatnikom składek z tytułu wykonywania zadań z ubezpieczenia społecznego w razie choroby czy macierzyństwa.
8. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, w zakresie prowadzenia wymaganych kont ewidencji pozabilansowej (konto 990 – Rozrachunki z osobami trzecimi z tytułu ich odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe podatnika oraz konto 991 – Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników).
9. Dokonywać zaokrągleń podstawy opodatkowania, kwot podatków, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, oprocentowania nadpłat oraz wynagrodzenia przysługującego płatnikom i inkasentom, zgodnie z zasadami określonymi w art. 63 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
10. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w zakresie składanych przez podatników deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji, stosownie do art. 274a § 2 ustawy, wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
11. Podjąć lub kontynuować czynności mające na celu wyjaśnienie prawidłowości opodatkowania podatników wskazanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego. Poinformować szczegółowo RIO w Łodzi o wynikach ww. czynności.
12. Ustalić plan wykorzystania zasobu nieruchomości, stosownie do obowiązku wynikającego z art. 25 ust 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.
13. Uregulować sposób władania nieruchomościami przez jednostki organizacyjne. W przypadku jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej właściwą formą władania jest trwały zarząd, którego

sposób ustanowienia określają przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami - art. 43-50.

14. Przestrzegać art. 35 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w zakresie obowiązku zamieszczania w prasie o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość, informacji o udostępnieniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę.
15. Podjąć czynności w celu uchwalenia przez Radę Gminy stawek opłaty adiacenckiej, na podstawie art. 98a ust. 1 oraz 146 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
16. Zapewnić przestrzeganie Regulaminu określającego zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, znajdującym się na terenie Gminy Radomsk, ujętego w załączniku nr 1 do uchwały Rady Gminy Radomsko nr XXVIII/201/2013 z dnia 13 września 2013 roku.
17. Dokonać zmiany w regulaminie wynagradzania pracowników samorządowych, o którym mowa w art. 39 ustawy o pracownikach samorządowych, w zakresie przesłanek uzasadniających przyznanie nagród pracownikom samorządowym.
18. Odrzucać oferty wykonawców z rażąco niską ceną lub kosztem, którzy nie udzielili wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu, zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 224 ust. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych.
19. W umowach w sprawie zamówienia publicznego określać termin wykonania umowy w dniach, tygodniach, miesiącach lub latach lub ewentualnie uzasadnić dlaczego w umowie wpisano konkretną datę, przestrzegając art. 436 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
20. Przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych stosować w sytuacji wskazanej w art. 2 ust.1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do którego - przepisy ustawy stosuje się do udzielania zamówień klasycznych oraz organizowania konkursów, których wartość jest równa lub przekracza kwotę 130 000 złotych, przez zamawiających publicznych.
21. Przestrzegać art. 20 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, stosownie do którego -do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
22. Zaniechać inwentaryzowania sald kont wynikowych wskazanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego, które nie odzwierciedlają aktywów i pasywów podlegających inwentaryzacji, o której mowa w art. 26 i art. 27 ustawy o rachunkowości.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Ryszard Paweł Krawczyk
Prezes RIO w Łodzi
(podpisane cyfrowo)

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Gminy Radomsko,
2. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Radomsko,
3. aa.